

Brandejs, Jan, *Pronie - podmíněné pozemkové vlastnictví v byzantské říši*

Bakalářská práce, FFUK, Ústav světových dějin, 2012 s.53

Jan Brandejs si pro svoji bakalářskou práci vybral téma ze sociálně ekonomických dějin byzantské říše a rozhodl se zabývat počátky a formováním *proníí*, odpovědět na otázky, co bylo její podstatou, za jakých ekonomických, společenských a případně politických podmínek došlo k jejímu vzniku a jak na druhé straně ovlivnila existence *pronie* strukturu byzantské společnosti a fungování státu. Zpracování tohoto tématu si vyžádalo nejen značnou erudici v oboru byzantologie, ale také nezbytnou jazykovou vybavenost.

Autor plně dostal zadání práce s jedinou výjimkou. Původně bylo totiž předpokládáno, že při zpracování daného tématu bude jeho stěžejním úkolem analýza pramenného materiálu. Postupem času však dospěl ke zjištění, že pramenná základna, vztahující se k období vlády komnénovské dynastie, na něž se zaměřil, je pro jeho téma velmi nedostatečná, a že hlavní důraz bude třeba položit na studium rozsáhlé odborné literatury, přinášející často velmi rozdílné pohledy na danou problematiku, a na tomto základě pak formulovat s přihlédnutím k existujícím pramenům nejen sledovaného období, ale také pozdějšího původu, vlastní závěry. To se myslím Brandejsovi podařilo velmi dobře.

Předložená práce má po všech stránkách velmi solidní úroveň a lze jí vytknout jen málo, snad jen drobné nedůslednosti v *Seznamu použitých pramenů a literatury*. Je dobře obsahově strukturovaná i kvalitně odborně zpracovaná. V první kapitole Brandejs podává velmi zasvěcený výklad k pramenné základně, která je nejen velmi skrovná, ale také pojmově komplikovaná. Následuje důkladný rozbor odborné literatury, který není pouhým přehledem použitých titulů, ale skutečným nástinem dlouhodobého badatelského úsilí historiků, zabývajících se studiem *proníí*, od jeho samých počátků až po práce posledních let. Druhá kapitola je věnována velmi zevrubné charakteristice toho, co lze chápat pod pojmem *pronie* a co lze o její existenci zjistit, ve třetí kapitole je postavena do širších souvislostí. Závěrem autor zobecňuje poznatky, k nimž dospěl, a snaží se vyvrátit názor starší historiografie, že hlavní příčinou úpadku byzantské říše v její konečné fázi se stala právě existence *proníí*.

Jan Brandejs si velmi dobře a do značné hloubky osvojil danou problematiku, zvládl komplikovanou historickou terminologii a zvolené téma zpracoval velmi detailně a pečlivě. Jeho práce s odbornou literaturou je precizní, dokáže kriticky hodnotit názory a hypotézy jednotlivých autorů a zaujímat k nim stanovisko. Text, který předložil, je kultivovaný také po stylistické a jazykové stránce, rozsáhlý poznámkový aparát je zpracován podle daného úzu.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem doporučuji práci Jana Brandejse k obhajobě a navrhuji klasifikovat známku výborně.

Praha, 26. srpna 2012

doc. PhDr. Dana Picková, CSc.